

Kto zabił Rafika Hariri?

5 lipca 2009

Specjalny Trybunał do spraw Libanu to międzynarodowy sąd mający na celu doprowadzenie przed oblicze sprawiedliwości sprawców zamachu na życie byłego premiera Rafika Hariri. Czy odniesie sukces?

Bejrut, 14 lutego 2005 roku. Potężna eksplozja wstrząsa ulicą w okolicach St. George Hotel. Życie traci Rafik Hariri, premier Libanu, Bassel Fleihan, minister gospodarki i 19 innych osób. Około 220 innych jest rannych. Kamera ochrony jednego z okolicznych budynków uwiecznia białą ciężarówkę Mitsubishi przejeżdżającą obok konwoju premiera na moment przed eksplozją. Późniejsze śledztwo wskazuje, że w samochodzie znajdowało się około tysiąc kilogramów materiałów wybuchowych. Ciężarówka prowadzona była przez zamachowca-samobójcę. Odpowiedzialność za zamach bierze nieznana wcześniej grupa Nasra & Jihad w Wielkiej Syrii.

Zamach na premiera doprowadził do Cedrowej Rewolucji, której głównym celem było wycofanie syryjskich wojsk z Libanu, zastąpienie rządu kontrolowanego przez Syrię niezależnymi politykami, utworzenie niezależnej komisji do zbadania zabójstwa Rafika Hariri, rezygnację agentów służb bezpieczeństwa w celu zapewnienia sukcesu powyższych planów, a także zorganizowanie wolnych wyborów parlamentarnych. Na początku demonstracji w Libanie stacjonowało około 14 tysięcy syryjskich żołnierzy i agentów wywiadu. Demonstracje spowodowały całkowite wycofanie się obcych wojsk 27 kwietnia 2005 roku. Pro-syryjski rząd został obalony. Główne cele rewolucji zostały osiągnięte.

Trzynastego grudnia 2005 roku rząd Republiki Libanu występuje do Organizacji Narodów Zjednoczonych o utworzenie międzynarodowego trybunału, który ma osądzić odpowiedzialnych za atak z 14 lutego 2005. Negocjacje i ustalenia trwają cztery

lata. Specjalny Trybunał do spraw Libanu zaczyna pracę 1 marca 2009.

Zadaniem trybunału jest ustalenie winnych zamachu na życie premiera Rafika Hariri i doprowadzenie ich przed oblicze sprawiedliwości. Tak ograniczoną jurysdykcję krytykuje Human Rights Watch. Zdaniem organizacji broniącej praw człowieka, trybunał powinien zbadać także 14 innych zamachów przeprowadzonych w Libanie od 1 października 2004 roku. Trybunał mimo swojego międzynarodowego charakteru operuje na bazie prawa libańskiego. Organizatorzy zamachu, jeśli kiedykolwiek zostaną odnalezieni odpowiadzą przed trybunałem jak przed libańskim sądem. Trybunał nie może jednak orzec wobec winnych kary śmierci, która obowiązuje w Libanie za niektóre zbrodnie.

Artykuł 8 Statutu Specjalnego Trybunału określa, że w skład sędziów wchodzić będą zarówno libańscy jak i międzynarodowi sędziowie z przewagą tych drugich. Mandat trybunału wygasa po trzech latach, ale najprawdopodobniej zostanie przedłużony minimum do 2014 roku. Budżet organizacji na pierwsze trzy lata wynosi 120 milionów dolarów. Rząd Libanu pokryje 49 proc. kosztów operacji. Pozostała kwota pochodzić będzie z dobrowolnych składek państw należących do ONZ. Z uwagi na bezpieczeństwo, efektywność administracyjną i sprawiedliwość, posiedzenia trybunału odbywać się będą poza Libanem, w Leidschendam, w Holandii.

PRZEŁOM W ŚLEDZTWIE?

Niemiecki Der Spiegel w artykule „Przełom w dochodzeniu trybunału” prezentuje nowe dowody wskazujące, że zamachu na premiera Hariri dokonał sponsorowany przez Iran Hezbollah. Gazeta powołuje się na „źródła bliskie trybunałowi i zbadanie wewnętrznych dokumentów”. Główny oskarżyciel, pochodzący z Kanady Daniel A. Bellemare odmówił komentowania „medialnych spekulacji, oskarżeń i procedur operacyjnych trybunału” przed zakończeniem śledztwa.

Czerwcowe wybory w Libanie, w których zwycięstwo odniósł pro-zachodni front Zjednoczenie 14-marca kierowany przez Saad'a Hariri (syna premiera Rafika) to znaczący cios polityczny we współrządzający dotychczas krajem Hezbollah. Można oczekiwać, że rząd Hariri juniora będzie współpracować z nowo-powstałym trybunałem o wiele chętniej niż Hezbollah. Czy Specjalny Trybunał do spraw Libanu kiedykolwiek osądzi organizatorów najgłośniejszego morderstwa politycznego ostatnich lat? Na to pytanie odpowie czas.

Autor: Marek Lenarcik

Źródło: [Dziennikarstwo Obywatelskie](#)

Na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 2.5 Polska